Štev. 331. V Trstu, v ponedeljek, 27. novembra 1916. Letnik XLI.

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24.—
Za pol leta . . . . . „ 12.—
za tri mesece . . . . . „ 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . „ 5.20
za pol leta . . . . . „ 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vin. Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20.— vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti" — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652.

Pregled najnovejših dogodkov.

Romunska bojišča. — V smeri proti Bukareštu. Zvezne čete pred Aleksandrijo. Rimnik Valcea zavzet. Naše čete pred Curtea de Arges.

Ruska bojišča. — Na severnih frontah močnejši topovski boj. Posamezni napadi odbiti.

Na italijanskem bojišču topovski boj nekoliko živahnejši.

Zapadno bojišče. — Nobenih važnejših dogodkov.

Balkansko bojišče. — Napad na desno krilo armade v Dobrudži izjalovljen. Ugodni boji v Macedoniji in Dobrudži.

Avstrijsko uradno poročilo.

DUNAJ, 26. (Kor.) Uradno se objavlja: 26. novembra 1916.

Vzhodno bojišče. — Mackensenova armadna skupina: Donavska armada je dospela do ozemlja Aleksandrije. Pri izvedbi menjanja bregov, ki je bila vsled nastopivše visoke vode posebno otežkočena, je imelo posebne zasluge c. in kr. donavsko brodovje pod poveljstvom kapitana linijske ladje Lučića in avstrijski pijonirski oddelki gen. majorja Gangla. Pri Anluletu, severno Svištonega je bilo sestreljeno sovražno letalo Farmanovega sistema. — Fronta nadvojvode Jožefa: Nemška konjenica pod vodstvom gen. pov. grofa Schmettowa je pognala vzhodno dolnje Alute sovražno konjeniško divizijo nazaj. Rimnik Valcea v dolini Alute je zavzet. Dalje vzhodno, kjer se sovražnik še srdito upira, se bližajo naše čete Curtei de Arges. Nov napad ruskih stotnij v ozemlju jugozapadno Bekasa je bil zopet brezuspešen. — Fronta princa Leopolda Bav.: Ruski oddelki, ki so prodirali pri Ozierkih ob gornjem Stiru, so bili po našem ognju pregnani.

Italijansko bojišče. — Na kraški planoti je bil topovski boj od časa do časa nekoliko živahnejši. Na Koroškem mejnem ozemlju je sovražna artilerija obstreljevala posamezne kraje. Eno naših letalskih brodovij je metalo bombe na železniške naprave in barake v Tolmezzo.

Jugovzhodno bojišče. — Neizpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 26. (Kor.) Veliki glavni stan, 26. novembra 1916.

Zapadno bojišče. — Armada prestolonaslednika Ruprechta: Vsled megle in deževja nobenih večjih bojnih akcij. — Krepko izvedene patrulne akcije meklenburških grenadirjev in fizilirjev in bremenskega pešpolka severovzhodno Arrasa so privedle 26 ujetnikov iz angleških jarkov. Severovzhodno Beaumonta so privedli oddelki badenskega pešpolka št. 185 štiri oficirje in 157 Angležev in eno strojno puško iz sovražne postojanke. — Prestolonaslednikova armada: V gozdu Apremonta vzhodno St. Mihiela je napadla francoska pehota po močni topovski pripravi. Bila je odbita.

Vzhodno bojišče. — Fronta princa Leopolda Bav.: V obližju Baltiške obali severno Smorgona, ob Serveču in Ščari je postal sovražni topovski ogenj močnejši. Ruski oddelki, ki so nastopili tik ob morju v ozemlju Krašina in pri Ozierkih v ozemlju gornjega Stira, so bili odbiti. — Fronta nadvojvode Jožefa: Ruske stotnije so zopet brez vsakega uspeha napadle naše postojanke pri Batca Neagra (gorovje Gyergyo). V dolini Alute smo zavzeli Rimnik Valcea. Na višinah severno Curtea de Arges se Romuni še žilavo upirajo. V ozemlju vzhodno dolnje Alute je nemška konjenica pod vodstvom gen. poročnika grofa Schmettowa pognala v beg romunsko konjeniško divizijo in zmagovito prodira. Od Alute proti vzhodu vodeče ceste so polne bežečih trenskih kolon, kojih pot označujejo zažgani kraji. Prišli smo v stik s četami, ki so prekoračile Donavo.

Balkansko bojišče. — Mackensenova armadna skupina: Po ognju z morske strani podpirani sunek sovražnih strelcev ob obali proti desnem krilu armade v Dobrudži se je izjalovil. Vpričo gen. feldmaršala Mackensena je bil po načrtu izveden prehod donavske armade preko Donave v svrho nadaljnih operacij v zapadni Romuniji. Nahajamo se pred Aleksandrijo. Pri premaganju vsled južnega vremena visoko narastlega veletoka so poleg naših hrabrih pijonirjev sodelovali tudi oddelki motornega zbora c. in kr. donavskega brodovja pod poveljstvom kapitana linijske ladje Lučića in avstrijski pijonirski oddelki gen. majorja Gangla. — Macedonska fronta: Nobenih posebnih dogodkov.

BEROLIN, 26. (Kor.) Veliki glavni stan, 26. novembra zvečer.

Razven jugovzhodno Bouchavesnesa dopoldne izjalovljenega francoskega napada ni v ozemlju Somme nič bistvenega.

Na Vlaškem napredovanje po načrtu. V Dobrudži in v Macedoniji za nas ugodni boji.

Prvi generalni kvartirmojster:
pl. Ludendorff.

Bolgarsko uradno poročilo.

SOFIJA, 25. (Kor.) Macedonska fronta: Odbili smo napad italijanskega bataljona proti vasi Tarnovi severozapadno Bitolja. Italijani so ostavili pred našimi postojankami veliko množino opremnih predmetov. Trditev francoskega poročila z dne 23. t. m., da so Francozi zasedli vas Doromice, je neresnična. Francozi niso nikdar prodrli v to vas, ki je trdno v naših rokah. Sovražni oddelki, ki so nastopali v ozemlju Gruništa, so bili pognani nazaj. — Na ostalih delih fronte topovski ogenj. — Romunska fronta: V Dobrudži je zastavil sovražnik proti našim postojankam močnejše sile, kakor dosedaj. Vsi poizkusi, da bi prešel v napad, so se izjalovili v topovskem ognju. Iz povelja, najdenega pri nekem ruskem ujetniku, je razvidno, da je nameraval izvršiti sovražnik splošen napad, ki pa se je razvil v delne napade na desnem krilu pri Beriš Tepasi. Pri uspešnem protinapadu smo ujeli enega stotnika in 50 vojakov. Našteli smo tamkaj 300 trupel. — Ob Donavi topovski in pehotni ogenj.

SOFIJA, 26. (Kor.) (Agence Tel. Bulgare.) Poročilo generalnega štaba:

Macedonska fronta: Italijanski bataljon je poskusil napasti pri Tarnovi, a smo ga odbili s svojim ognjem. Po artiljerijski pripravi je nasprotnik izvršil brezuspešni napad na vrh 1050 vzhodno Paralovega. — Na ostali fronti artiljerijski ogenj. — Romunska fronta: V Dobrudži artiljerijski ogenj in patruljski boji. Sovražnik se utrjuje pred našimi postojankami. Naše enote so skupno z nemškimi četami kot prve prestopile Donavo pri Svištovem in so po boju zavzele mesto Žimnica, kjer so našle veliko množino žita. Pri Somovitu so nemške čete prestopile Donavo in zasedle Izlaz in Rakovico. Pri Turnu Severinu je prešel del naših čet na levi breg Donave, da straži reko, in je sodeloval pri zavzetju tega mesta. Naša artiljerija na desnem donavskem bregu je razpršila sovražne kolone, ki so se bojevale v okolici Turna Severina.

Turško uradno poročilo.

CARIGRAD, 25. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Z raznih front ni poročati nič važnega.

Sovražna uradna poročila.

Italijansko poročilo.

Poročilo z dne 23. t. m.: Razven vsled slabega vremena oviranega topovskega delovanja ni bilo ob vsej fronti nobenega važnega dogodka. V goriškem pasu je obstreljevala sovražna artiljerija enega naših sanitetnih oddelkov, ki je imel vidno nevtralno znamenje. Med bolniki je bilo vsled obstreljevanja 7 mrtvih in 11 ranjenih. V Macedoniji so italijanske čete, ki operirajo v pogorju zapadno Bitolja, odbile dne 20. t. m. srdit napad sovražnika z gore Muze. Pri nadaljnem prodiranju proti severu so zavzeli italijanski oddelki dne 22. t. m. višine južno Bratindola, severozapadno Bitolja.

Rusko poročilo.

25. novembra. — Zapadna fronta: Jugozapadno Rige so vdrli naši poizvedovalci pod zaščito zapornega ognja v sovražne jarke, uplenili eno strojno puško in napravili ujetnike. Severovzhodno Smorgona je izvršil sovražnik z nastopom noči z dvema stotnijama napad; ogenj naših topov, bomb in minovk je pognal sovražnika nazaj v njegove jarke. Na ostali fronti običajni topovski streli. — Romunska fronta: Sovražnik je energično napadel v dolini Alute in potisnil Romune nekoliko proti jugu. Tudi v ozemlju Oršove je pričel sovražnik z ofenzivo in prisilil Romune, da so se umaknili za Aluto. Pri Zimnici so prešle romunske čete na levi breg Donave. V Dobrudži smo z ognjem preprečili poizkus sovražnika, da bi napadel naše prednje čete.

K cesarjevemu pogrebu.

MADRID, 26. (Kor.) Infant Ferdinand Bavarski (?) je odpotoval na Dunaj, da zastopa kralja Alfonza pri pogrebnih svečanostih.

STOCKHOLM, 26. (Kor.) Prestolonaslednik Gustav Adolf s spremstvom odpotuje jutri na Dunaj k pogrebnim svečanostim.

Neratov — ruski minister za vnanje stvari.

PETROGRAD, 25. (Kor.) Pomočniku ministrstva za vnanje stvari, Neratovu, je bilo poverjeno vodstvo ministrstva za vnanje stvari.

Veliki knez Nikolajevič zopet na krmilu?

FRANKFURT, 26. (Kor.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Basla: Agence Havas razširja sledečo rusko vest: Veliki knez Nikolaj Nikolajevič je odložil poveljstvo kavkaške armade, da prevzame važnejše poveljstvo v Evropi. Veliki knez je prispel baje že v glavni stan carja. Car je dovolil generalu Aleksejevu iz zdravstvenih ozirov poprošeni dopust. Njegov namestnik bo general Gurkov, poveljnik neke rezervne armade.

Cesar Franc Jožef I. in njegova doba.

(Konec)

Aneksijska kriza. — Maroška kriza.

Leta 1908. je naš cesar slavil šestdesetletnico svojega vladanja. Ob tej priliki so mu vsi narodi monarhije ponovno izrazili svojo najglobljo vdanost in ljubezen. To slavlje je bilo tudi povod, da so vsaj za nekaj časa kolikortoliko utihnili politični boji v obeh državnih polovicah. Zato pa je prihajala od druge strani nevarnost za državo. Leta 1908. je minulo 30 let, kar je Avstrija zavzela Bosno in Hercegovino. V vladnih krogih so že več let sem delali na to, da bi se te dve deželi trajno priklopili naši državi, a se je proglasitev priklopitve odlašala vedno zaradi negotovosti, kaj poreko na to druge velevlasti, posebno pa Rusija in Angleška. Tako je bila že leta 1887. nevarnost, da izbruhne vojna med Rusijo in Avstrijo. Prav posebno se je upirala priklopitvi Bosne in Hercegovine avstro-ogrski monarhiji Srbija, ki je s svoje strani uveljavljala pravice do teh dežel na podlagi svojega državnega prava in narodnostnih ozirov. **5. oktobra leta 1908. je cesar s slovesnim proglasom priklopil Bosno in Hercegovino Avstro-Ogrski.** V Srbiji je tedaj tako zavrelo, da je bilo pričakovati vsak čas vojne napovedi. Srbija je zahtevala odškodnino in mobilizirala, Rusija pa je posredovala v korist Srbiji. Francoska in Italija ste skušali posredovati za poravnavo; Italiji je bilo posebno na tem, da ne bi Srbija dobila kot odškodnino dostopa do morja. Avstrija je tudi že izvršila delno mobilizacijo, a se je končno pogodila s Turčijo, priznavši ji kot odškodnino 50 milijonov kron. Srbija se je pod ruskim vplivom vdala in je odstopila od vseh svojih zahtev. Tako je bila rešena aneksijska kriza s podpisom avstrijsko-turške pogodbe 26. februarja leta 1909. Cesar je še istega leta proti koncu majnika odpotoval v Bosno in Hercegovino ter si ogledal dežele kot novi neločljivi sestavini avstro-ogrske monarhije.

Skoraj istočasno z aneksijsko krizo se je rešila tudi neka druga kriza, ki bi bila Avstrijo v zvezi z Nemčijo kmalu zapletla v vojno. Šlo je za takoimenovano »marosko krizo«, ki se je reševala na algesiraški konferenci. Tedaj se je posebno angleški kralj Edvard VII. prizadeval, da bi spravil Avstrijo na svojo stran. Leta 1908. se je cesar Edvard sestal z ruskim carjem 9. junija v Revalu, ruski car pa je posetil nato italijanskega kralja v Racconigi, toda trozveza se ni razbila, in konečno ste Nemčija in Francoska 9. februarja leta 1909. podpisali »marosko pogodbo«. Tako se je tudi ta kriza rešila mirnim potom.

Notranjepolitični dogodki.

Beckovo ministrstvo z novim ljudskim parlamentom ni imelo tiste sreče, kot je je pričakovalo. Vneli so se v dunajksem parlamentu hudi narodnostni spori, v češkem deželnem zboru so obstrurirali Nemci, češki člani ministrstva so odstopili, in tako se je stališče Beckovega kabineta majalo vedno bolj in bolj. Pogajanja med Čehi in Nemci niso dovedla do uspeha in tako je bil končno Beck prisiljen, da je odstopil. Beckov naslednik baron **Bienerth** je sestavil uradniško ministrstvo in si je prizadeval, da bi pridobil trdno večino v parlamentu, ki ni bil več sposoben za nikakršno resno delo. To se mu pa ni posrečilo in tako je bil parlament odgoden meseca marca leta 1911. V čas Bienerthovega ministrskega predsedništva padajo začetki znamenitih parlamentarnih bojev zaradi italijanske pravne fakultete. Tozadevno vladno predlogo je predložil parlamentu tedanji naučni minister grof Stürgkh. Bienerth je potem le še izvedel nove volitve in potem odstopil 26. junija leta 1911., nakar je prevzel vlado v tretjič baron **Gautsch,** ki pa tudi ni bil kos češko-nemški spravi in je zato že 28. oktobra istega leta podal ostavko. Tri dni pozneje je prevzel ministrsko predsedništvo grof **Stürgkh,** ki je ostal na tem mestu vse do 21. oktobra leta 1916., ko ga je ustrelil dr. Friderik Adler. Parlament je v Stürgkhovih časih vkljub nerešenemu češko-nemškemu sporu deloval še precej dobro in dovoljeval državne potrebe, med njimi tudi brambno reformo, dočim so delegacije dovolile vse za preosnovo armade potrebne svote. V zadnjem zasedanju pa so se ob nezmožnosti vlade, da bi vplivala pomirjevalno, narodnostni spori v parlamentu poostrili tako zelo, da je bilo vsako redno delo nemogoče. Mnogo je vplivala na razpoloženju v parlamentu tudi zavožena zunanja politika grofa Aehrenthala in za njim grofa Berchtolda. Končno je bil parlament 16. marca leta 1914. odgoden in se odtlej ni sestal več. Delegacije so zborovale zadnjikrat 30. majnika l. 1914.

Na Ogrskem se je po hudih strankarskih bojih 11. januarja koalicijsko ministrstvo umeknilo Khuen-Hedervaryjevemu, ki je zbral ostanke nekdanje liberalne stranke in jih preosnoval v »delovno stranko«, ki je pri volitvah zmagala z znatno večino. Ker grof Khuen-Hedervary ni mogel proti obstrukciji opozicije doseči znatnega zvišanja rekrutnega kontingenta, je odstopil. Sledil mu je Lukacs, ki pa je kmalu izročil ministrsko predsedništvo sedanjemu ministrskemu predsedniku grofu Tiszi, ki se je že prej izkazal kot odločen zbornični predsednik in je z jekleno roko pritisnil opozicijo k tlom in uvedel redno delovanje parlamenta.

Balkanska vojna.

Tripolitanska vojna ni imela posebnega vpliva na našo državo, katere zunanja politika pod grofom Aehrenthalom je šla le za tem, da se vojna ne zanese na Balkan. Ta Aehrenthalova politika ni ugajala marsikaterim krogom v naši državi in je bila povod različnim notranjim sporom. Prijateljem tedanje naše zaveznice posebno niso ugajala utrjevanja avstrijske meje proti Italiji. Vendar pa je tripolitanska stvar minila, ne da bi se bilo zgodilo pri nas kaj hujšega.

Mnogo pa je vplivala na našo monarhijo kot prvo balkansko državo **balkanska vojna.** Po smrti grofa Aehrenthala 17. februarja leta 1912. je prevzel ministrstvo zunanjih stvari grof **Berchtold,** za katerega se more reči, da ni bil posebno srečne roke. Za Balkan se je določilo, da ostane tudi po vojni »status quo«, kar se je pa pozneje izkazalo kot popolnoma nemogoče. Črnogorci, Srbi, Bolgarji in Grki niso bili nikakor pri volji, da bi dali iz rok osvojeno ozemlje. Šlo je torej le še za to, da se reši, kar se da rešiti. Tako se je Avstrija uprla le zasedanju Albanije po Srbih in je z ostalimi velevlastmi ustanovila samostojno kneževino Albanijo. Spor med Avstrijo in Srbijo zaradi postopanja z avstro-ogrskimi konzuli v Prizrenu in Mitrovici se je rešil mirnim potom. Odločno se je Avstrija tudi uprla Črnigori, ki ni hotela izročiti Albaniji zasedenega Skadra. Črnagora je končno izročila Skadar. Črnogorske zahteve je odločno podpirala Rusija in je tudi že začela zbirati svoje armade ob avstrijski meji. Z dogovorom sklenjenim 11. marca l. 1913., ste obe državi demobilizirali, a Rusija je vkljub temu še odločno podpirala črnogorske in srbske zahteve. Junija meseca je izbruhnila potem druga balkanska vojna, ki je zadala Bolgarski vsled vmešanja Romunske znatne izgube. Ko se je Avstrija odrekla svoji zahtevi, da naj bi tudi Djakovica pripadala samostojni Albaniji se je končno dosegel popoln sporazum med velevlastmi in na albanski knežji prestol je prišel princ Wied, ki se je pa že v nekaterih mesecih moral umekniti pred revolucijo, ki jo je zanetil proti njemu Esad paša.

Izbruh svetovne vojne.

Poloničarsko delo londonske veleposlaniške konference po obeh balkanskih vojnah na Balkanu nikakor ni pomirilo duhov in tudi velevlasti so odšle s konference z večjim ali manjšim razočaranjem. Tako je prišlo usodepolno leto 1914. Na Balkanu je vrelo bolj kot kedaj. Srbija se je čutila zelo prikrajšano, ker ni imela dostopa k morju, Bolgarska pa ni mogla preboleti izgub druge balkanske vojne. Prej ali slej bi moralo priti do izbruha, posebno ker so velevlasti namesto da bi skušale gasiti le še prilivale olje v ogenj. Tedaj je prišlo, da je meseca junija leta 1914. odpotoval v Bosno prestolonaslednik Franc Ferdinand s svojo soprogo in da sta 28. junija padla oba kot žrtvi uboniške roke. 23. julija l. 1914. je avstro-ogrska vlada izročila srbski vladi 24urni ultimatum, ki je zahteval, da Srbija obsodi protiavstrijsko propagando in sprejme nadaljnih deset točk, navedenih v ultimatu, nanašajočih se na velikosrbsko propagando in umor v Sarajevem. Srbska vlada je odklonila izpolnitev zahtev ultimata. 26. julija je bila v Avstro-Ogrski napovedana delna mobilizacija, **28. junija pa je bila napovedana vojna** in tako se je pričela sedanja svetovna vojna.

Iz zadnjih časov naj omenimo le še umor ministrskega predsednika grofa Stürgkha 21. oktobra t. l. Na njegovo mesto je stopil 28. oktobra dr. pl. Körber.

21. novembra ob 9. zvečer pa je za vedno zatisnil oči cesar Franc Jožef, potem ko je vladal avstro-ogrsko monarhijo 67 let 11 mesecev in 21 dni.

Aprovizacijske stvari.

Sadje in zelenjava.

Za tekoči tekoči teden so se določile naslednje cene za prodajo na drobno: Česen K 4'40 do K 4'80; sladko zelje 40 vin.; kislo zelje 80 vin.; korenje 40 do 48 vin.; kostanj K 1'44 do K 1'52; cvetni karfijol 80 vin.; čebula K 1'—; pesno perje 28 vin.; jabolka I. K 1'28 do K 1'60; jabolka II. 88 vin. do K 1'24; peteršilj 50 do 60 vin.; sladka repa 24 do 28 vin.; kisla repa 56 do 64 vin.; salata (endivja) 60 do 68 vin.; špinača 80 do 88 vin.; ohrovt 44 do 48 vin.

Domače vesti.

Umrla je včeraj hčerka-edinka g. Stanka Defele, ravnatelja »Trgovske obrtne zadruge«, **Milenka,** v nežni starosti treh let. Pogreb bo jutri, v torek, 28. t. m., ob 2½ popoldne iz hiše žalosti ul. Romagna št. 26. Očetu in materi naše najiskrenejše sožalje! Tolaži naj ju njun angelček, ki gleda nanju z neba!

PODLISTEK.

Njegov čas.

Roman. Iz angleškega.

Potem ste se šle poslovit z domačo gospo. Gricko je nenadoma izginil. Ko ste pa prišli v vežo, je že stal tamkaj v kožuhu. Sluga kneginje Ardaheve je ponudil Tamari galoše in plašč, toda Gricko mu je oboje skoraj iztrgal iz rok. Tamara ni rekla ničesar, temveč mu je dovolila, da ji je pomagal in jo toplo odel, dočim je kneginja Ardaheva v tem že odšla proti vratom.

— Nocoj ste zmagala vi, gospa, — je dejal potihoma, — toda bogovi so mi večkrat naklonjeni in moj čas že pride!

Tamara ga je pogledala z najdražestnejšim pogledom in rekla:

— Tant pis! Et bon soir! Monsieur le démon de Lermontoff!«

Potem si ji je pa zazdelo le bolje, da je hitro potekla za kneginjo in skočila v avtomobil.

XIV.

Bilo je štiriindvajset ur pozneje in bil je ples v palači kneginje Ardaheve. Krasna hiša je nudila ozadje za slavnostno sliko. Razdeljena po galerijah, je pričakovala družba prihoda velikega kneza in tuje kraljeve dvojice. Zgoraj, vrhu stopnic je stala Tamara poleg kneginje; polastilo se je je neko posebno razburjenje.

Od snoči ni čula nič o knezu. In ko so gostje mimo bogato oblečenih lakajev stopali po stopnjicah navzgor, ste obe z utripajočim srcem iskali brezskrbnega kozaškega obraza.

Dvor je prišel s sijajnim spremstvom in še vedno ni bilo videti Gricka in grofa Variškina. Morda je bil le slučaj, toda čudno je pa bilo vendarle.

Prva četvorka se je že pričela in še ju ni bilo. Ko pa se je potem plesal že drugi valček, ne da bi bila prišla, je objela Tamaro neka nedoločna bojazen, dočim pa bojazen kneginje Ardaheve že ni bila več nedoločna: Tamara s svojo dušo ni bila na plesu, govorila je tjavendan in je neprestano naprošala svoje plesalce, naj hodijo z njo po salonih. Vrat ni skoraj niti za trenutek izpustila iz oči.

Velikanska plesna dvorana, ki je segala v drugo nadstropje, je nudila čaroben pogled. Dekoracije v dvorani so bile iz časa Aleksandra I., in ves oni čudoviti damski lišp, sijajne uniforme in vsa sila cvetja, vse to se je zbiralo v harmonično celoto. Taka ogromna množina vrtnic vzbuja poseben čar, če toplomer zunaj kaže pod ničlo.

Tamara je plesala valček z Jackom Courtrayjem. Prenehala sta, da bi si nekoliko ogledala množico, in Tamara je dejala:

— Ali niso to čudni ljudje, Jack? Dostojnejši, kot so danes, bi pač ne mogli biti, in vendar, če jih opazuješ pri četvorki, vidiš v njihovih očeh isti nemirni pogled, ki so ga imeli, ko so zadnjič tako divje skakali pri knezu Miloslavskem.

— Da, res, zakaj ga danes ni tukaj? — je vprašal Jack.

— Če bi le vedela, — je menila Tamara. — Jack, bodi tako dober in poizkusi poizvedeti stvar. Morda najdeš Sergeja Grekovega ali ms. Stronga, ali Sašo Basmanovega, ki bi mogli vedeti, ali pa koga drugega. Zdi se mi pa, da danes ni nobenega tukaj.

— Pa kaj te stvar tako vnema? — je vprašal Jack Courtray smeje. — Dobro, dete moje, storim, kolikor bo v moji moči.

Tako se je odrekel svojemu plesu in je prepustil Tamaro Valonnu, ki je ravno prišel.

— Najbrž ne bom imela plesalca za mazurko, — je rekla Tamara nalahko, pogledavši prikrito Francoza od strani. — Angažiral me je grof Variškin za mazurko, pa ga doslej še ni bilo. Rada bi vedela, kje je pač ostal. Ali morda veste vi kaj?

— Saj sem vam rekel, gospa, da morete biti vesela, če odidete odtod, ne da povzročite kak škandal, — je odgovoril Valonne in se je skrivnostno posmehljal.

— Kaj pa vendar mislite? Prosim, povejte mi! — je rekla Tamara in pobledela.

— Ne mislim prav nič, toda zdi se mi, da boste nocoj videla samo enega ali drugega, katerega .... ne morem reči.

Mrzel občutek je obšel Tamaro.

— Pa menda vendar nočete s tem namigavati, da se je vršil dvoboj? — je vprašala s tresočim se glasom, kar je zaman skušala zakriti.

(Dalje.)

Zaposlovalni tečaji goriških učiteljišč. Jutri, dne 28. t. m., zopet reden pouk.

Vodstvo c. kr. pripravnice za srednje šole v Trstu opozarja učence in učenke na reden šolski poduk, ki je pričel danes v ponedeljek dne 27. novembra t. l.

Šole. S kompetentne strani se poroča: Danes, ponedeljek, dne 27. novembra se zopet prične pouk na **vseh šolah.** Dne 30. novembra, na dan pogreba pokojnega cesarja Franca Jožefa, in dne 1. decembra ostanejo šole zaprte.

Slovenska trgovska šola v Trstu. Od danes (ponedeljek), 27. t. m., naprej se vrši reden pouk. — Ravnateljstvo.

Slovenska obrtna in trgovska nadaljevalna šola. (Šola za obrtne in trgovske vajence in vajenke). Danes v ponedeljek, 27. t. m., in sledeče dni se bo vršil reden pouk. — Vodstvo.

Glasbena šola podružnice Glasbene Matice v Trstu. Redni pouk se prične zopet danes, ponedeljek, 27. t. m. ob navadnih urah. — Šolsko vodstvo.

Žalovanje v Trstu za pokojnim vladarjem. Razven že javljenih deputacij so se zglasile pri namestniku, baronu dr. Fries-Skene še naslednja zastopstva zavodov, društev in korporacij, da izrazijo globoko sožalje povodom smrti Njegovega Veličanstva pokojnega cesarja in kralja Franca Jožefa I. Pod vodstvom člana gosposke zbornice, Alfreda Escherja, se je predstavilo namestniku odposlanstvo zastopnikov tukajšnjih trgovskih, industrijskih in paroplovnih krogov, ki so je sestavljali veleindustrijalec Leop. Brunner, ravnatelj Albert Cosulich, veletrgovec Karel Escher, ravnatelj Gustav Schütz, ravnatelj Fortunat Vivante, baron Villabella in zborični tajnik dr. Karel Garavini. Član gosposke gosposke zbornice, Alfred Escher, je v nagovoru na namestnika poudarjal, da vsi poklicni stanovi Trsta iskreno sočuvstvujejo z vso ostalo državo ter v globoki žalosti in prešinjeni z bolestjo stoje ob mrtvaškem odru vroče ljubljenega cesarja. Naglašal je, kako zelo je Trst vzcvetel pod vlado cesarja Franca Jožefa in do kako visoke stopnje se je razvil v gospodarskem oziru. Ime pokojnega monarha ostane neizbrisno spojeno z usodo našega mesta, ki se ima pokojnemu vladarju zahvaliti, da se je iz tesnih razmer razvilo v mogočen člen v gospodarskem življenju celokupne države. — Odposlanstvo patrijotičnih društev »Associazione politica adriatica« in »Società Triestina Austria« pod vodstvom društvenega predsednika viteza pl. Bernetich-Tomasinija je v ginjenih besedah naglašalo splošno žalost, ki jo je smrt iskreno spoštovanega monarha vzbudila v najširših krogih prebivalstva. Vitez pl. Bernetich-Tomasini je razen tega v imenu imenovanih dveh društev izročil g. namestniku K 500, oziroma K 300, z določbo, da se ta zneska uporabita v korist vojniških sirot, ki jim je cesar vedno bil ljubeč pokrovitelj in zaščitnik. — G. namestnik je te patrijotične manifestacije sprejel globoko ganjen ter se je zahvalil zlasti obema društvoma za njun občekoristni, intencijam vedno na blaginji otrok mislečega pokojnega Najvišjega gospoda odgovarjajoči dar. — Nadalje so došli zastopniki izraelitske in grške pravoslavne cerkvene občine, Bratovščine tržaških rokodelcev (Fratellanza artigiana Triestina), društva rajhovskih Nemcev, zavoda Banca Commerciale, avstrijskega Lloyda, zavarovalne družbe Assicurazioni Generali in avstrijskega planinskega društva, nadalje zastopniki zavoda Riunione Adriatica, borznih sensalov, ravnateljstva organizacije Associazione operaia Triestina, nemškega »Volksrata«, zavoda Cassa di risparmio Triestina, istrske banke, zavoda za mala stanovanja (Istituto per abitazioni minimi) in zadruge hišnih lastnikov. G. namestnik se je vsem odposlanstvom in osebam zahvalil za izražena čuvstva iskrenega sočutja nad bridko izgubo, ki je zadela vse avstrijske narode, ter je obljubil, da bo poročal o teh žalnih manifestacijah na Najvišjem mestu. — Namestništvu je razen tega tekom zadnjih dni došlo veliko število žalnih brzojavk in pismenih sožalj od strani občin, avtonomnih korporacij in privatnih oseb, tako med drugim od deželnega kulturnega sveta mejne grofije Istrske, od združenja krapanskih premogarjev in od labinjskega občinskega zastopa.

Oddajanje predmetov iz kovin. Radi nujnosti nabavljanja kovin za vojne namene bo ministrstvo za deželno brambo le v posebnega ozira vrednih slučajih dovoljevalo podaljšanje roka za oddajo kovinskih predmetov, dovoljenega po komisijah za sprejemanje. Odkar se je razglasila ta odredba dohajajo — vsled krivega tolmačenja v občinstvu — direktno ministrstvu za deželno brambo neštevilne prošnje za podaljšanje roka za oddajo predmetov. Ker pa takim prošnjam navadno niso priložena nikaka potrdila in tudi nižje oblasti niso izrekle svojega mnenja — brez katerega pa ni možno presojati podatkov strank — se morajo vse te prošnje najprej pošiljati nižjim oblastim, kar z ene strani provzroča nepotrebno obremenjenje s posli sedaj itak preobremenjenih oblasti, a na drugi strani je za stranke spojena nevarnost, da se odvzetje izvrši poprej, nego se more taka prošnja rešiti. Opozarja se torej, da je prošnje za podaljšanje roka za oddajo kovinskih predmetov predlagati **političnim okrajnim oblastim.**

Za vdove in sirote padlih junakov. V globoki žalosti stoji vsa Avstrija ob mrtvaškem odru svojega najiskreneje ljubljenega, pokojnega cesarja. Vse ljudstvo žaluje po cesarju Francu Jožefu I., ki mu v vsem Njegovem na činu in delu bogatem življenju ni bila nobena stvar tako na srcu, kakor želja, da bi bil pomoči potrebnim v tolažbo in podporo. Pred vsem pa je bila, kakor vemo vsi, Njegova ljubezen posvečena vrlim vojakom in njih otrokom, nadi domovine. Iz tega globokega čustvovanja je izšel sklep Njegovega Veličanstva, da premilostljivo prevzame protektorat ravno nad tisto oskrbno akcijo med sedanjo vojno, ki se zavzema za preosale na bojiščih padlih junakov, a pred vsem za njihove zapuščene sirote: nad c. kr. avstrijskimi vojaško-vdovskimi in sirotinskimi fondi. Prepričani smo torej, da postopamo le po intencijah plemenitega pokojnika in mislimo, da spomin svojega Najvišjega protektorja najlepše častimo s tem, da se obračamo do vseh krogov prebivalstva s prošnjo, da se v izraz pijetetnega spomina na pokojnika tudi tem povodom spominjajo vdov in sirot po vojakih ter da darujejo kak prispevek v njih podporo in oskrbo. Vsak dar se priobči namestniku Najvišjega protektorja, njeg. c. in kr. visokosti nadvojvodi Leopoldu Salvatorju ter se priobči na primeren način.

Dr. Edvard princ Liechtenstein, c. kr. dvorni svetnik, voditelj vojnopomožne pisarne vojaško-vdovskega in sirotinskega fonda.

Dr. Maks grof Wickenburg, c. in kr. tajni svetnik, minister izven službe, predsednik c. kr. avstrijskih vojaško-vdovskega in sirotinskega fonda.

Darovi naj se pošiljajo pod geslom »Spominu Njegovega Veličanstva« c. kr. avstrijskega vojaško-vdovskega in sirotinskega fonda, Dunaj, 3. okraj, Auenbruggergasse št. 2, poštno-hranilnični konto 149.617, na vojnopomožno pisarno c. kr. ministrstva za notranje stvari, I. okraj, Hoher Markt št. 5, poštnohranilnični konto 149.602, vsem političnim deželnim oblastim prve instance, ali deželnim ali okrajnim organizacijam (oddelkom za vojno zavarovanje) vdovskega in sirotinskega fonda. Darovi, ki prispejo deželnim organizacijam, se porabijo v dotičnih kronovinah.

Dvojna mera! S tem stavkom komentira glasilo nemške socijalne demokracije, »Arbeiter Zeitung«, sporočilo, da so »češko-slovanski socijalisti pristopili enotnemu klubu 108 češkib poslancev v državnem zboru.« »Union« reagira: »Ta pripomba je v resnici zelo popolnoma podobna glasilu nemških socijalistov, ki z obema nogama stoje v nemško-narodnem taboru. Povsem tako, kakor tisti pobožni mož, ki je Boga hvalil, da on ni tak, kakršen je — ta ali oni!« Mi dodajemo: Da stoje nemški socijalisti v nemško-narodnem taboru, kažejo že s tem, da so si usvojili pravilo, ki je v rabi pri Nemcih sploh, izvedeno iz tega znanega reka: Če sta dva storila isto — ni isto. Če oni kažejo svoje simpatije in uveljavljajo narodno in kulturno skupnost z nemško narodno celotnostjo brez vsakega ozira na državne meje, je to v polnem redu, je celo plemenito, je povsem naravno in ne tangira čisto nič njihovega razmerja do lastne države. — Nu, temu je res tako! Noben pameten, pravičen in lojalen človek ne bo hotel iz čutstvovanja do krvnih bratov izven držav izvajati kake zaključke, ki bi involvirali kake dvome ali očitke glede državne lojalnosti avstrijskih Nemcev. Samo da ne bi ti ljudje vsakega pojava simpatij med avstrijskimi Slovani do rodnih sorodnikov izven mej države, da, celo vsakega znaka zanimanja za kulturno snovanje teh poslednjih smatrali kot znak nelojalnosti in celo izdajstva na škodo te države, da ne bi kričali v svet o panslavizmu in o slovanski irredenti! Umejemo simpatije in čutstvovanje naših Nemcev do lastne narodne skupnosti in jih smatramo za naravne in zato samo ob sebi umljive. Ali ta dvojna mera! Kar je pri njih prav, v redu in hvale vredno, to isto je pri avstrijskih Slovanih, nevaren pojav, obsodbe vredno in kaznjivo. Če se že ne more kaznovati po kazenskem zakonu, pa naj država konstruira kazen potom svoje politične prakse, naj bi državna uprava urejala svoje postopanje tako, da bodo nje lastni slovanski narodi — na verigi, naj bi si osvojila princip, da je tudi vsako kulturno stremljenje teh narodov znak nevarnih zvez z inozemstvom. Ta dvojna mera je, ki ozlovolja in ogorča, ker pomenja največjo krivico. Nemški socijalni demokratje so se nacijonizirali in se še ponašajo napram drugim nemškim strankam, da nič ne zaostajajo za njimi v ljubezni do svojega naroda in da so pripravljeni braniti njegove interese. Ker pa so Čehi — in to, kakor je že ves položaj v naši državi, z nerazmerno večjo opravičenostjo — isto storili, je to naenkrat greh in ni — socijaldemokratično! O, ta dvojna mera!

Naznanilo beguncem, ki iščejo stanovanj. Podpisani razpolagam s precejšnjim številom stanovanj, katera sem preskrbel na Slovenskem Štajerskem. Povsod poleg stanovanj se dobe tudi zemljišča za lastno pridelovanje. Pozivljam vse one, ki so v ozadju kot pribežniki, naj se naznanijo na moj naslov. Vsaka družina naj naznani, ali se hoče takoj preseliti, ali hoče in more počakati pomladi. Dosedaj je največ stanovanj v Dravski dolini nad Mariborom. Naši ljudje si morejo tam dobiti dela pri kmetih ali pri drugih podjetjih. Grade se tam električne naprave, so velika lesna podjetja ter druge tovarne. Delavci iz teh družin, ki se tam nasele, dobe delo pri teh podjetjih in živež. Za živila drugih se dobe listki. Živila se kakor povsod težko dobe, zatorej naj vsakdo vzame s seboj, kar more. Za prihodnje pa naj si preskrbi sam, da kolikor mogoče pridela (krompir, fižol, ječmen). Kdor ima kravo, naj jo vzame s seboj, lažje se dobi seno kot mleko. Svarim družine, naj ne hodijo od tam, kjer so, na priporočila vojakov, ki jih pošiljajo na svoj dom. Sam sem prepričan na Kranjskem in Štajerskem, da takšni večinoma slabo nalete. Vojak, ki sam občuti vojske gorje, ima dobro voljo in srce, gre tudi iz hvaležnosti, ki jo ima do našega ljudstva, pri katerem je užival nad leto dni gostoljubnost ter se čutil domačega. Njega svojci pa ne vedo tega, ker sami niso nič skusili, zatorej navadno mislijo drugače ter se ne brigajo za nesrečo drugih. Za stanovanja in zemljišča v glavnem še ni pogojeno. Lastniki so povsod obveščeni, da se pogode s strankami, ko pridejo. Povsod se je pogoditi določeno, toliko plačam jaz tebi, toliko ti meni, če pri tebi delam, malo ali dosti, pa določeno. O vsem tem so lastniki že obveščeni. Stanovanja so povsod posebej in ne v družini. — Imamo dosedaj dovolj vzgledov, da v družini pri drugih ni nič. Povsod same pritožbe. Gospodarji in najemniki tožijo, da se jim godi krivica. Priporočam pa, da družine delajo za enako plačo ali odškodnino v prvi vrsti pri gospodarju, od katerega imajo hišo ali zemljo v najemu. Priporočam pa povsod potrpljenja in vljudnega obnašanja z domačini. — Res, kdor je bil 24 mesecev v vojski, gotovo nima svojih živcev v redu. Pa vendar izmed vseh grozot, ki smo jih prestali in iz najhujšega zla, ki nas je moglo zadeti, nam je iskati vendar najložjega izhoda, ki je mogoč. Na moj naslov se lahko obrnejo tudi bolj še družine ali posamezniki, na razpolago je več gospodarskih stanovanj, glede preselitve in tudi oni, ki si hočejo odposlati opravo, duhovni, uradniki in si plačevati stanovanje za slučaj sile. Piše se: Tacen, pošta Št. Vid nad Ljubljano. — Kdor pride osebno se vozi na postajo Vižmarje pri Ljubljani. — Ivan Mermolja, zaupnik dunajskega odbora za begunce z juga.

Mestna zastavljalnica. V torek, 28. t. m., se bodo prodajale na javni dražbi od 9½ dop. do 1 pop. **dragocenosti,** zastavljene meseca decembra leta 1914. na bele listke serije 136 in sicer razni dragoceni predmeti velike vrednosti. — Isti dan popoldne ob 3½ do 7 se bodo prodajali razni kosi volnenega blaga, zastavljeni na rdeče listke.

Lep zgled rodoljubja in plemenitosti. Gospa Darinka Šepičeva iz Drage je izročila upravi »Primorskih Novin« na Sušaku svoto 500 K, ki naj se porabi v razne rodoljubne in dobrodelne svrhe. Rečeni list konstatuje, da je malo krajev v naši domovini, kjer bi se razmerno toliko darovalo v rečene svrhe, in pripominja potem: »Moglo bi se morda reči, da je to sedaj, v času vojne in da delajo to prednici, ki so v tem vojnem času delali dobre kupčije. — Ne! Tudi v normalnih razmerah se je v našem kraju prispevalo v rodoljubne svrhe več, nego kje drugje, in razlika je samo ta, da sta v normalnih razmerah prispevala bogataš in siromak, dočim danes najmanje doprinašajo tisti, ki so v tej vojni delali velike kupčije in zaslužili horendne svote denarja. Taki nas zapuščajo, beže od tu in kupujejo kjersibodi posestva in hiše. Ali to so izjeme in reči se more, da večina občinstva v Primorju zadošča pozivu, ki ga do vsakega posebnega poedinca stavlja narodna in domovinska stvar.« Na to konstatuje rečeni list, da je gospa Darinka Šepićeva navadna žena iz ljudstva in želi, da bi bil nje čin v zgled tudi za druge. Zgled, ki kaže, kako tamošnji ljudje razumevajo rodoljubno in človekoljubno dolžnost in je ne vrše samo s praznimi frazami, marveč ob vsaki priliki in z dejanjem. — Puščamo na strani kočljivo vprašanje, ali ni tudi v našem avstrijskem Primorju ljudi, ki bi — razmerno svojim zaslužkom v sedanjem času — mogli nekoliko več dati v dobrodelne namene. Te izjeme puščamo na strani, ker smo hoteli vsej naši javnosti pokazati na zgled skromne hrvatske žene, da bi ga posnemali vsi, kolikor pač vsakdo more! Naša javnost naj ne pozablja, da tudi v težkih časih ne prenehujejo potrebe za narodni, torej za vsakogar lastni napredek. V takih delih se kaže jaka narodna zavest in razumevanje visoke narodne dolžnosti v socijalnem življenju in narodni organizaciji. Taka dela nam dajejo uverjenje, da takega narodnega človeka ne odvrne nobena sila od njegovega uverjenja, ki ga nezdružljivo spaja z narodom in njega obstankom. Z narodno požrtvovalnostjo si ohranimo svoj rod in rešimo tudi tisto, kar nam je bilo odtegnjeno z umetnimi sredstvi. Zato smo opozorili na jasni izgled Darinke Šepićeve.

DAROVI.

Slovenci hočejo bit,
Kar imajo, vse treba zapit,
Za C. M. D. pa ne vinarja v prid.
Taki so!!!

Za Rojansko podružnico se je nabrala svota 14 K 78 vin.

Darovi, došli ces. komisarju. Ivan Burgstaller K 50 za vdove in sirote podlih vojakov. Družina Kürner K 10 za vdove in sirote ob Soči padlih vojakov. Vid in Anton Rastelli K 50 v korist božični akciji za vojniške sirote; K 50 v korist božični akciji za ostale sirote in posebni akciji za igrače; K 50 v korist ustanavljajočemu se kuratoriju za vzdrževanje grobov na soški fronai padlih in v tržaškem teritoriju pokopanih vojakov. Ravnateljstvo občinskega zabavišča pri Sv. Alojziju K 20'40, kot dohodek prireditve 19. t. m., za vdove in sirote padlih vojakov.

Gospodarstvo.

Zakaj se pridelki ne višajo.

Sovražniki naše države so nam že leta 1914. napovedali sestradanje. V obrambo proti temu sklepu ste nastopili centralni državi z vso delavnostjo, da se produkcija živil dvigne in tako izjalovi nakana sovražnikov, zakaj dokazano je, da po racijonalnem in razumnem gospodarstvu svoje pridelke lahko podvojimo in nekatere celo potrojimo. Zraven tega se je vpeljala zaplemba in kolikor mogoče enaka razdelitev pridelkov med vse prebivalce po aprovizacijskih komisijah. Saj gorje bi bilo meščanom in nekmetskim slojem, ako bi država ne ukrenila tega.

Kakor se je manjšala po zalogah množina pridelkov tvorniških izdelkov, tako so se začele cene dvigati, kot naravna posledica vojnih razmer vseh časov in krajev. Sorazmerno s cenami izdelkov in pridelákov se dvigajo tudi cene delavcev. Treba je torej primernih odredeb, da si državljani gremo ramo ob rami na roko, treba je zakonov, da se cene vzravnjujejo primerno času in dobavljanju. Pomankanje delavcev raste v vseh panogah, in naravna posledica je, da se morajo dvigati cene pridelkov, sirovin in izdelkov, ali kakor drugače rečemo: denar izgublja vrednost.

Država si je nadela dve nalogi: da dvigne pridelke in jih enakomerno razdeljuje.

Smotreno gre razdeljevanje živil in aprovizacijske komisije delujejo neumorno in izvrstno, ali kjer je malo, ne morejo niti idealne moči zadovoljiti mase ljudstva. Pri nas se pozablja rado zdraviti tam, kjer boli. Vojaške in civilne oblasti so izdale neštetih ukazov glede obdelovanja polja in vsake pedi zemlje, in storilo se je v tem pogledu več, nego se je pričakovalo od doma se nahajajočih žensk in otrok, ali do racijonalnega obdelovanja zemlje smo še daleč, ali pa prav tam, kjer smo bili pred vojno.

Dve leti bridkih izkušenj ste pretekli in letošnja statistična poročila nam govoré, da nismo pridelkov ne podvojili, ne potrojili, ampak da smo padli pod normalno stanje, zakaj pridelali smo manj, kakor prejšnja leta. V bodočem letu pademo — tudi radi pomankanja delavskih moči — na še nižjo stopnjo, ako se ostane samo pri birokratskih ukazih in naredbah in pa samo pri oranju in sejanju.

Kmetovanje je dandanes ne samo stroka, ampak tudi umetnost. Treba je torej to umestnost obvladovati, kar je mogoče po strokovnem šolanju in dolggletnih izkušnjah. Kdor ni strokovnjak, naj ne hodi na kmetijo kot voditelj, ampak kot delavec. Dandanes ima vsaka tovarna, vsak najmanjši obrat sposobne voditelje, a kmet le priganjače, ki ga silijo in zapovedujejo, da mora orati in sejati. Dajte nam voditeljev in odstranite priganjače, in ta velikanski aparat poljedelstva bo uspešno deloval v korist in obrambo domovine, ob katerem se razbije sovražnikov nakana, da bi nas sestradal.

Naši poljski delavci so bili letos skoro same ženske in otroci. Hvalevredno so se trudili, da, nad vse pričakovanje, ali njih delo in njih trud je bil brezsmotren in zato je tudi sledil tak uspeh. Blizu mest so šli na kmete pomagati tudi učenci ljudskih in srednjih šol, kar se pa ni obneslo, in vemo, da si takih delavcev za bodoče leto ne želi nihče več. Vojaška uprava je ustanovila nekaka kmetijska okrožja, katera so vodili častniki z dodeljenim moštvom. Poudariti moramo, da so si prizadevali, da je bilo zorano in posejano, ali dalje ni šlo in ni moglo iti, ker jim je manjkalo zmožnosti. Že prej, v mirnem času, so nam bili voditelji potrebni, kaj pa naj rečemo sedaj. Kakor je hvalevreden ukrep vojaške uprave, da je skrbela za obdelanje zemlje in tudi izdatno pomagala z upredno živino na polju, bi bila za bodoče leto nujna potreba, da se na taka, za prehrano državljanov najvažnejša mesta postavijo možje — vojaki, kateri dokažejo, da niso samo priganjači, ampak izšolani in izkušeni voditelji kmetijskih obratov, t. j. one za prehrano najvažnejše tovarne. Ako bo imelo bodoče leto kmetsko ljudstvo dobro vodstvo in da se ne pusti kakor vojaki brez vojskovodij, lahko z gotovostjo računimo, da si zgradimo zavetno trdnjavo, ob kateri se razbije sila sovražnika. Naj pridejo torej od raznih krdel kmetijski strokovnjaki na taka mesta, kjer jim bo dana prilika za uspešno bojevanje!

Š.

Podpisujte peto vojno posojilo.

Franjo Resnik
c. kr. poštni ekspedient
Magdalena Jakopčič
danes poročena.
TRST-ČRNOMELJ, 27. novembra 1916.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste štev. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

:: MALI OGLASI ::

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Fotograf Anton Jerkič posluje zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste štev. 10. 2469

Kupujem žaklje vsake vrste na drobno in debelo. Zaloga žakljev J. Stebel. Via Torrente 36. 752

Šampanjec znamka Trocadero 1000 butiljk pripravljenih po K 9.— franko na dom kupca. Šampanjec znamenita znamka Louis Müller di Eltville 1000 butiljk na potu za oddajo v decembru t. l. po K 14.— franko na dom kupca. Naslov pove Ins. odd. Edinosti. (D)

Žaklje vsake vrste kupuje Jakob Margon Via Solitario št. 21. 756

Proda se mlečna krava za rejo. Valle Rocol št. 735 poleg Gospod. društva. (E)

Na debelo samo za preprodajalce.
Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijeve podpetnike, razni gumbi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetilijke, baterije, pisemski papir kopirni svinčniki, zaponke, prstani rdečega križa, krema za brado, žilice, razna rezila, robci, mrežice za brke, pletenine, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnike, zaponke „Patent Knopfe" in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolò štev. 19 26

ZDRAVNIK
Med. Dr. Karol Perničič
stanuje v Trstu, ul. Giulia 76 III. n. (zraven Dreherjeve pivovarne) in ordinira v ulici Carintia 39, l. od 3 do 4 pop. za **notranje, nervozne in otroške bolezni** (blizu cerkve sv. Antona novega.)

Kabaret-Varietè MAXIM
Trst - Via Stadion 10 - Trst
Odprt od 8½ zvečer naprej
Cena: I. vrste K 2. II. vrste K 1.

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste.
Izdiranje zobov brez bolečine.
Plombiranje.
UMETNI ZOBJE.

Brez posebnih obvestil.

Potrtega srca javljava, da je po dolgem mučnem trpljenju danes, ob 12½, preminula najina najiskreneje ljubljena

MILENKA

v najnežnejši starosti treh let.

Pogreb bo v torek, dne 28. novembra 1916 ob 2½ popoldne iz hiše žalosti ul. Romagna št. 26 pritl. v cerkev sv. Antona novega in potem na pokopališče pri sv. Ani.

V TRSTU, dne 26. novembra 1916. **Stanko** in **Adela Detela.**

JADRANSKA BANKA
v Trstu, Via della Cassa di Risparmio 5
(Lastno poslopje)
sprejema do 16. decembra 1916. do 12 dop.
podpisovanja za
peto avstrijsko vojno posojilo.
I. štiridesetletno 5½% amort. državno posojilo davka prosto à K 92·—% netto.
II. 1. junija 1922. plačljive državne zakladnice davka proste à K 96.— netto.
Uradne ure: 9-12 dop. — 3-5 pop.